

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale obwinionego adwokata A. C.

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2025 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
w sprawie obwinionego adwokata A. C.

kasacji wniesionej przez radcę prawną A1. C1. - obrońcę obwinionego
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 2 grudnia 2023
r. o sygn. akt [...], utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby
Adwokackiej [...] z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt [...]

orzeka

1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6
k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy z dnia 26.05.1982 r. Prawo o
adwokaturze, uchyla zaskarżone orzeczenie Wyższego Sądu
Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 2 grudnia 2023 r. o sygn. akt [...] oraz utrzymane nim w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby
Adwokackiej [...] z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt [...] i postępowanie
dyscyplinarne odnośnie zarzucanych A. C. przewinień dyscyplinarnych
umarza;

2. obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego.

[M. T.]

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...], orzeczeniem z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt [...], uznał obwinionego adwokata A. C. za winnego popełnienia czynów dyscyplinarnych, polegających na tym, że:

1. *w okresie nie wcześniej niż od dnia 26 lutego 2019 r. do dnia 7 września 2019 r. wykonywał czynności zawodowe wbrew należytej uczciwości i sumienności oraz reprezentował klientów, których interesy są sprzeczne w ten sposób, że reprezentując R. B. przed syndykiem masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. w sprawie nabycia wierzytelności, przysługujących wobec J. S., A. S. i M. G., nie złożył oferty nabycia wierzytelności od syndyka masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej w terminie i na warunkach finansowych, ustalonych z klientem, przekazywał klientowi informacje, iż wierzytelności są na sprzedaż, mimo iż rada wierzycieli masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej nie wyraziła zgody na sprzedaż wierzytelności oraz w dniu 23 sierpnia 2019 r. złożył w imieniu spółki F. [...] Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. ofertę nabycia wszystkich wierzytelności od syndyka masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej na warunkach korzystniejszych niż oferta R. B., którego reprezentował,*
- *czym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art.80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 ust.2 i ust.3, § 8 i § 46 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (tekst jednolity ogłoszony na podstawie uchwały nr 52/2011 NRA z dnia 19 listopada 2011 r.),*

2. w okresie nie wcześniej niż od dnia 7 września 2019 r. do dnia 10 marca 2020 r. w W. - w związku z wypowiedzeniem w dniu 7 września 2019 r. przez R. B. pełnomocnictwa do występowania przed syndykiem masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. w sprawie nabycia wierzytelności, przysługujących wobec J. S., A. S. i M. G., nie wydał na żądanie R. B. oryginału udzielonego pełnomocnictwa,
- czym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 ust. 2 i ust. 3 oraz § 53 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (tekst jednolity ogłoszony na podstawie uchwały nr 52/2011 NRA z dnia 19 listopada 2011 r.),

3. w okresie nie wcześniej niż od dnia 7 września 2019 r. do dnia 10 marca 2020 r. w W. nie zachował skrupulatności w sprawach finansowych z klientem w ten sposób, iż w związku z wypowiedzeniem w dniu 7 września 2019 r. przez R. B. pełnomocnictwa do występowania przed syndykiem masy upadłościowej S. [...] w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. w sprawie nabycia wierzytelności, przysługujących wobec J. S., A. S. i M. G. nie rozliczył się z R. B. z otrzymanej zaliczki w kwocie 5000,- zł wpłaconej na poczet należnego honorarium,
- czym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 ust. 2 i ust. 3 oraz § 50 ust. 1 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (tekst jednolity ogłoszony na podstawie uchwały nr 52/2011 NRA z dnia 19 listopada 2011 r.) i wymierzył za pierwszy z popełnionych czynów karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na czas sześciu miesięcy (pkt 1. orzeczenia), za drugi z opisanych czynów karę upomnienia (pkt 2. orzeczenia), za trzeci z zarzucanych mu czynów karę nagany (pkt 3 orzeczenia). Jednocześnie Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...] orzekł wobec obwinionego karę łączną nagany za czyny opisane w pkt 2 i 3 oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas 5 lat (pkt 4 i 5 orzeczenia).

Po rozpoznaniu odwołania wniesionego w dniu 24 czerwca 2023 r. przez obwinionego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 2 grudnia 2023 r., sygn. akt [...], utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Kasację od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury wniósł obrońca obwinionego zaskarżając to orzeczenie w całości, zarzucając:

1. *rażącą obrazę przepisów postępowania, tj. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 Prawo o adwokaturze w zw. z § 33 ust. 4 uchwały nr 50/2018 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 24 listopada 2018 r. Regulamin działania rzeczników dyscyplinarnych i zastępców rzeczników dyscyplinarnych oraz trybu i sposobu ich wyboru polegającą na zaniechaniu przez sąd odwoławczy uchylecia orzeczenia sądu I instancji i umorzenia postępowania wobec obwinionego z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.*

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca obwinionego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Ponadto, zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażące naruszenia prawa procesowego, które mogły mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- 1) *rażące naruszenie prawa procesowego, a to art. 6 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze i w zw. z art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 6 ust. 3 lit. c Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z 1995 r. Nr 36, poz. 175, 176 i 177, z 1998 r. Nr 147, poz. 962, z 2001 r. Nr 23, poz. 266, z 2003 r. Nr 42, poz. 364 oraz z 2010 r. Nr 90, poz. 587) oraz z uwagi na z*

art. 14 ust. 3 lit. b oraz d Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167), które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na poprowadzeniu przez Sąd drugiej instancji rozprawy w dniu 2 grudnia 2023 r. pod nieobecność obrońcy obwinionego, pomimo prawidłowego usprawiedliwienia jego nieobecności na rozprawie, przy jednoczesnym kategorycznym pisemnym oświadczeniu obrońcy, iż zamierza osobiście uczestniczyć w rozprawie odwoławczej wnioskując o udzielenie prawa głosu i możliwości złożenia wyjaśnień, oraz prośby na zapoznanie się z aktami sprawy, w celu podjęcia realnej obrony obwinionego w tym udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania jakie będzie miał Sąd, Rzecznik Dyscyplinarny, deklarując przy tym chęć udziału we wszystkich czynnościach procesowych oraz zamiar składania wniosków dowodowych, co naruszyło jego prawo do udziału w rozprawie, a w konsekwencji przysługujące mu konstytucyjne prawo do obrony.

2) rażące naruszenie prawa procesowego, a to art. 6 k.p.k. statuującego prawo do obrony poprzez niezawiadomienie obrońcy obwinionego o terminie rozprawy odwoławczej, w następstwie czego pozbawiony został obwiniony prawa do obrony, a w konsekwencji naruszenie przepisu art. 117 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 450 § 3 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy z 26 maja 1982 Prawo o advokaturze, poprzez przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność obrońcy obwinionego, a brak dowodu, że zostałam powiadomiona o terminie rozprawy odwoławczej.

3) rażące naruszenie prawa procesowego, a to art. 170 § 1 pkt 2 i pkt 5 k.p.k. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie w zakresie postanowienia z dnia 2.12.2023 r. o oddaleniu wniosku dowodowego o

przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków pomimo, iż dowód ten nie zmierzał to przedłużenia postępowania, a jego przeprowadzenie było kluczowe dla ustalenia stanu faktycznego; w postaci przesłuchania: S. W., adres: Ul. [...] [...] B., na okoliczności/fakty:

1. *w jaki sposób doszło do realizacji czynności prawnej ustalenia możliwości zakupu wierzytelności?*

2. *kto uczestniczył fizycznie podczas spotkania i zainicjowania działań na spotkaniu?*

3. *gdzie odbyło się spotkanie w przedmiotowej sprawie, czy tych spotkań w sprawie zakupu wierzytelności z panem R. B. było więcej, kto tam uczestniczył?*

4. *czy świadek ma wiedzę co zrobił M. S. i kiedy została ujawniona ich treść?*

5. *czy R. B. godził się ten układ „biznesowy” w którym uczestniczył świadek i M. S.?*

6. *Czy świadek ma wiedzę jakie czynności realizował adwokat A. C. z uwagi na zlecenie ustalenia możliwości zakupu wierzytelności? Powyższe ustalenia uzyskane od świadka mogły dawać podstawę do podważenia wiarygodności zeznań pana R. B., a ustalony fakt udziału innych osób w tej czynności realizowanej przez obwinionego na co się wszyscy godzili włącznie z panem R. B. (i godzili się na zakres podejmowanych czynności) poddany właściwej i wyważonej ocenie powinien dawać wysokie prawdopodobieństwo błędności orzeczenia skazującego sygn. akt: [...] i całość wyjaśnień świadka na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. pozwoliłaby na umorzenie postępowania przeciwko obwinionemu, z powodu oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia.*

7. *o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A2. C2., adres: ul. [...] [...] T.; M. D., adres: ul. [...] [...] L.; J. O. adres: [...] [...] K., na*

okoliczności / fakty jak wykonuje czynności zawodowe adwokat A. C., jaki ma stosunek do klientów, bacząc na powyższe informacje nie będzie można dopatrzeć się jakiegokolwiek przewinienia obwinionego wobec czynności realizowanych w sprawie, ponadto świadek J. O., będzie miał wiedzę o zachowaniu „karygodnym” złym jakiego dopuścił się M. S. tak wobec obwinionego jak też wobec tegoż świadka; tj. oszustwa, patologicznego kłamstwa. Jednocześnie samorząd adwokacki, w danej sprawie nie powinien karać adwokata, bacząc chociażby na pochodzenie słowa adwokat (łac. advocatus od advocare, wzywać na pomoc) - prawnik świadczący pomoc prawną, ale prawnik w tych okolicznościach na swojej drodze zawodowej spotkał osobę M. S., która zyskała zaufanie, która kłamie, oszukuje i cierpi na zaburzenie psychiczne objawiające się patologiczną skłonnością do kłamstw i innych fałszerstw czynionych na wszelkich możliwych sposobach. Tym samym niezasadne było oddalenie wniosku dowodowego - na skutek dowolnego uznania, iż dowód ten nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia i zmierza do przewlekłości postępowania - podczas gdy:

1/ za podstawę postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego z dnia 2.12.23 przyjęto kumulatywnie dwie podstawy przeciwstawne treściowo - to jest, art. 170 pkt 2 k.p.k. (podstawa o charakterze merytorycznym) i art. 170 pkt 5 k.p.k. (podstawa o charakterze formalnym), odstępując jednocześnie od przedstawienia wyników ich analizy i wykładni w kontekście stanu faktycznego niniejszej sprawy;

2/ ograniczając treść uzasadnienia postanowienia z dnia 2.12.2023 r. od przedstawienia wyników w/w czynności procesowej, czyniąc w istocie z przywołanego twierdzenia samodzielną podstawę oddalenia wniosku dowodowego, niemającą oparcia w zapisach ustawy;

3/ okoliczności, na jakie niniejszy dowód został zawnioskowany, pozostawały istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem dotyczyły ustalenia,

w jakim układzie faktycznym doszło do zlecenia usługi prawnej - co z kolei zmierzać miało bezpośrednio do weryfikacji wyjaśnień pokrzywdzonego, które były jedyną podstawą dla Sądu pierwszej instancji poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie - co świadczyło o tym, że opis zdarzenia prezentowany (labilnie zresztą) przez WSD, nie odpowiadał prawdzie;

4) rażąco naruszenie prawa procesowego, a to art. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, polegającą na nieprzeprowadzeniu wszechstronnej kontroli odwoławczej oraz nieustosunkowanie się w sposób należyty do wszystkich zarzutów i wniosków, czego skutkiem było rażąco niesprawiedliwe utrzymanie w mocy orzeczenia, to jest:

a) nierozważenie, błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść orzeczenia:

b) poprzez niezasadne ustalenie na podstawie faktów i dowodów przedstawionych tylko przez składającego skargę R. B., że obwiniony dopuścił się zarzucanego mu czynu i że zachodzą przesłanki do jego bardzo surowego ukarania z zawieszeniem wykonywania czynności zawodowych na okres 6 miesięcy, podczas gdy rzeczywistość i prawda jest inna niż taka jak przedstawił zawiadamiający i co akceptował oskarżyciel (przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka S. W. uczestniczącego w zleceniu czynności dla obwinionego mogłoby pozwolić na ustalenie prawidłowego stanu faktycznego i mogłoby przesądzić brak winy obwinionego, co zupełnie zignorował WSD nie dążąc do ustalenia prawdy);

c) polegający na stwierdzeniu, że obwiniony „fałszował” treści informacji w e - mailu, podczas gdy nie miał wiedzy i świadomości jakie treści wysyłał pan M. S. do pana R. B. - mimo iż dowody zebrane w toku szcztątkowego

postępowania, w szczególności jednostronne od mocodawcy jednoznacznie przeczą tym ustaleniom, aby obwiniony miał się dopuścić jakiś „falszerstw”;

d) niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek przyjęcia, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje to, czy twierdzenia pana R. B. są prawdziwe i zasadne;

e) polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności uznanie wyjaśnień R. B. za wiarygodne, co w konsekwencji doprowadziło do przypisania winy adwokatowi tj. naruszenia 1) § 1 ust. 2 i ust. 3, § 8 i § 46, 2) § 1 ust. 1 i ust. 2 oraz ust. 3 i § 53, 3) § 1 ust. 2 i ust. 3 i § 50 ust. 1 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej), podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego po wysłuchaniu wskazanych świadków (jak S. W.), prowadziłyby do wniosku, że adwokat nie dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu;

f) nierozważenie, że skarżący R. B. oskarżając adwokata o wszystko w sprawie, pomija fakt, że tutaj przy tej czynności prawnej ustalenia możliwości zakupu wierzytelności, podczas spotkania i zainicjowana działań fizycznie na spotkaniu z panem mecenasem uczestniczyły trzy osoby tj. S.W., R. B. i M. S.. Dlatego trudno zrozumieć naruszenie tajemnicy adwokackiej i innych norm etyki adwokackiej, działanie dla rzekomej konkurencji przez obwinionego, kiedy wszyscy uczestniczyli w tych czynnościach i na ten układ biznesowy godził się R. B..

Podnosząc te zarzuty obrońca obwinionego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Adwokatury w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy obwinionego okazała się zasadna, o czym przesądziło podniesienie obrazu przepisów postępowania, tj. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy z 26 maja 1982 Prawo o adwokaturze (dalej: prawo o adwokaturze) w zw. z § 33 ust. 4 uchwały nr 50/2018 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 24 listopada 2018 r. Regulamin działania rzeczników dyscyplinarnych i zastępców rzeczników dyscyplinarnych oraz trybu i sposobu ich wyboru (dalej: regulamin) polegającą na zaniechaniu przez sąd odwoławczy uchylenia orzeczenia sądu I instancji i umorzenia postępowania wobec obwinionego z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Wydanie wyroku (odpowiednio orzeczenia) skazującego mimo braku wniosku o ściganie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., nakazującą uchylenie zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2008 r., V KK 324/07 oraz z dnia 14 czerwca 2002 r. II KKN 267/01). Sąd odwoławczy, na skutek niedostrzeżenia, że organ *a quo* wydając orzeczenie skazujące mimo zaistnienia przeszkody procesowej z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., nie tylko postąpił wbrew nakazowi wynikającemu z art. 439 § 1 k.p.k. *in principio*, ale i zaabsorbował powyższe uchybienie na grunt swojego orzeczenia.

Zgodnie z treścią art. 51a ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze, do zakresu działania rzecznika dyscyplinarnego należą czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, określone w ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie, z kolei art. 51a ust. 2 ustawy Prawo o adwokaturze stanowi, że rzecznik dyscyplinarny może wykonywać czynności przy pomocy swoich zastępców, niemniej jednak przepis ten nie może zostać odczytywany w oderwaniu od treści ust.1 ani też w oderwaniu od treści art. 58 pkt 5a i 12 lit. i) ustawy Prawo o adwokaturze, zgodnie z którym Naczelna Rada Adwokacka określa zasady

działania m.in. zastępców rzeczników dyscyplinarnych oraz uchwała regulaminy dotyczących ich działania. W postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów to właśnie regulamin szczegółowo określa zasady działania Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury i jego zastępców oraz tryb i sposób wyboru zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury (por. § 1 ust. 1 Regulaminu).

Skoro więc Naczelna Rada Adwokacka w ustanowionym na podstawie ustawy Prawo o adwokaturze regulaminie ustaliła zasady działania zastępców rzeczników, to przy ocenie skuteczności czynności podejmowanych przez zastępców rzeczników dyscyplinarnych koniecznym jest uwzględnienie tych zasad.

Treść przepisu § 33 ust. 4 regulaminu wskazuje jednoznacznie, że *Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego podpisuje rzecznik dyscyplinarny*. Co więcej, w treści § 22 zawarte jest unormowanie, że w razie ujawnienia w toku dochodzenia dyscyplinarnego innego czynu podlegającego ściganiu dyscyplinarnemu, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu dochodzenia dyscyplinarnego co do tego czynu i może połączyć postępowanie dotyczące tego czynu z postępowaniem będącym w toku, jeżeli występują okoliczności uzasadniające łączne rozpoznanie tych spraw. Oznacza to, że rzecznik dyscyplinarny tej czynności nie może scedować na swojego zastępcę.

Wprawdzie z treści art. § 23 ust. 3 regulaminu wynika, że zastępca rzecznika dyscyplinarnego może przygotować projekt wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, nie ma jednak przepisu, który wskazywałby na możliwości zatwierdzania takiego projektu przez rzecznika dyscyplinarnego, tak jak ujęte w regulaminie przewidziane czynności, które mogą zostać wykonane przez zastępców rzeczników dyscyplinarnych, w postaci między innymi: wydania postanowienia o przedstawieniu, zmianie lub uzupełnieniu

zarzutów czy o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, które wymagają jednak ich pisemnego zatwierdzenia przez rzecznika dyscyplinarnego (zob. § 21 ust. 4 i § 23 ust. 2 regulaminu). Dopuszczenie takiej możliwości niweczyłoby wszystkie gwarancje, jakie ustawodawca wiązał z przepisem upoważniającym do wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego jedynie konkretny podmiot – rzecznika dyscyplinarnego.

W niniejszej sprawie należy wskazać, że bezspornie na wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec obwinionego A. C. z dnia 24 maja 2022 r. załączonym do akt o sygn. [...] widnieje pieczęć imienna wraz z podpisem zastępcy rzecznika dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] - adw. Ł. W. pozwalający na identyfikację jego autora. Pozwala to jednoznacznie na stwierdzenie, iż wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego został podpisany przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego, tj. przez osobę nieuprawnioną. Powyższe spowodowało, że postępowanie sądowe (toczące się zarówno w I jak i II Instancji) w niniejszej sprawie od początku do końca było prowadzone na podstawie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wniesionego przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego, który był organem nieuprawnionym do wniesienia takiego wniosku, co stanowi o braku w sprawie skargi uprawnionego oskarżyciela. Już na marginesie można poczynić uwagę, że nawet gdyby doszło w toku procesu do złożenia przez rzecznika dyscyplinarnego oświadczenia o zatwierdzeniu powyższego wniosku nie mogłoby to konwalidować zaistniałego uchybienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2020 r. sygn. IV KK 423/19).

Z tego względu postawiony w kasacji obrońcy zarzut naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. należało uznać za trafny, a jego konsekwencją musiało być uchylenie zapadłych w sprawie orzeczeń i umorzenie postępowania na mocy art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 powołanej ustawy o adwokaturze. Przeszkodą do ponownego rozpoznania sprawy przez

sąd dyscyplinarny jest brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Konieczne jest również zauważenie, że w odniesieniu do czynu z pkt 1, nastąpiło przedawnienie karalności. Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat. Jak wynika z treści zarzutu obwiniony miał się dopuścić tego przewinienia do dnia 7 września 2019 r.

Wobec tego, że wystarczające do wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym było stwierdzenie zasadności omawianego zarzutu, Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. ograniczył rozpoznanie kasacji do tego zarzutu uznając, że rozważanie pozostałych było bezprzedmiotowe.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[a.ł]

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Kozielowicz Barbara Skoczowska